

Luonnonkukka-asetelmat

Kevät ja kesä ovat luonnonkukkien sesonkiaikaa ja niistä voi nauttia koko kesän ajan. Kukkia voi kerätä kimppuina maljakkoon tai niistä voi askarrella kauniita asetelmia. Asetelmiin sopivat niin niittykukat, varvut kuin erilaiset heinätkin. Tarvikkeita on saatavilla koko kesäkauden ajan pitkälle syksyyn ja talvellakin voi käyttää erilaisia varpuja ja oksia. Luonnonkukkaa voi myös kuivata ja käyttää myöhemmin talvella askarteluun.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
—————											
					—————						

————— Milloin mahdollista?   ————— Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- Kohtuullinen käsien toimintakyky

Toiminnan kesto:

1-2 h

Kustannukset:

€ **€€** €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Luonnonkukkaa, varpuja, heiniä
- Oasis-sientä
- Asetelma-astioita, esim. jälkiruokakulhoja tms.
- Sakset, veitsi, (sukkapuikko)

Työohje:

1. Laita oasis-sienet likoamaan veteen. Kun ne ovat painuneet pohjaan, ovat ne imeneet tarpeeksi vettä itseensä.
2. Leikkaa oasis-sienestä veitsellä sopiva pala asetelma-astian pohjalle.
3. Leikkaa kukkia sopivan pituisiksi asetelmaan ja paina ne varovasti oasis-sieneen. Jos kukalla on hento varsi, voit tehdä sille valmiin reiän sukkapuikolla ja työntää varren valmiiseen reikään.
4. Asetelmaa kastellaan kaatamalla hieman vettä asetelma-astiaan, josta oasis-sieni imee sen kukkien saataville.

Ohjaajalle:

- Anna sienten liota riittävän kauan vedessä, että ne ehtivät imeä tarpeeksi vettä. Muuten niiden sisälle voi jäädä kuivia kohtia ja tämä vaikuttaa kukkien säilymiseen.
- Oasis-sieniä voi käyttää uudelleenkin.
- Oasis-sieniä saa ostettua muun muassa kukkakaupoista.
- Kannattaa tutustua luonnonkukkien kuivaamiseen ja kuivata niitä kesän aikana. Näistä on kiva askarrella talvella, muistella mennyttä kesää ja odottaa tulevaa.

Lähde: <http://www.yhteishyva.fi/koti-ja-puutarha/puutarha-ja-kasvit/ideoita-kauniisiin-kukka-asetelmiin/0218010-77856>

Luonnonmukaiset lannoitteet

Kasvit tarvitsevat kasvaakseen valon, lämmön ja kosteuden lisäksi myös ravinteita. Kaupoissa on myytävänä erilaisia valmiita lannoitteita, mutta lannoitteen voi valmistaa myös itse. Nokkonen sisältää paljon vitamiineja ja kivennäisaineita, joita voidaan hyödyntää kotipihan kasvien lannoittamisessa. Nokkosvesi karkottaa myös joitakin tuholaisia. Samalla tulee kitkettä pihan epämukavat asukit hyötykäyttöön.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
				■								
					■							

■ Milloin mahdollista? ■ Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

Toiminnan kesto:

½-1 h + liotusaika (1-2 vk)

Kustannukset:

€ €€ €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Ämpäri tai saavi
- Nokkosia
- Vettä
- Puutarhasakset
- Hanskat nokkosten keräämiseen

Työohje:

1. Laita käsiin suojaamaan nokkosten pistoilta ja kerää noin 1kg tuoreita nokkosia tai käytä 200g kuivattuja.
2. Laita nokkoset ämpäriin, kaada ämpäriin 10 l vettä ja anna nokkosten liota vedessä noin 2 viikkoa.
3. Siilaa nokkosen varret pois ja käytä kasveille laimennettuna: 1 l nokkosvettä ja 9 l vettä (1:10).
4. Lannoita kasveja säännöllisesti. Kaada lannoite kasvien tyvelle ei päälle.

Ohjaajalle:

- Nokkosvesi haisee epämiellyttävälle liottuaan 2 viikkoa vedessä.
- Nokkosvettä voidaan käyttää myös kasvien virkistämiseen ja ötököiden häätämiseen, jolloin nokkosia liotetaan pari päivää ja vesi kaadetaan kasvien päälle laimentamattomana.

Muuta:

- Luonnonmukaisia lannoitteita:
<http://www.pinsiontaimisto.fi/tuotteet/pinsion+taimistolla+panostetaan+luomuun/luonnon+mukaiset+lannoitteet/>

Lähde: <http://www.isoaidinkasvit.fi/pdf/lannoitusopas.pdf>,
<http://www.martat.fi/pikkukokki/kotikulmilla/puutarhavinkit/siemenesta-sadoksi/luonnonmukainen-lannoite-nokkosi/>

Avomaalle kylväminen

Avomaalle kylväminen on helppoa ja nopeaa, koska esikasvatus monine vaiheineen jää pois. Suorakylvö sopii useimmille yksivuotisille kasveille ja vihanneksille. Toimintaa voidaan soveltaa toimintakyvyn mukaan esimerkiksi kylvämällä osa kasveista korotettuihin kasvilaatikoihin. Tämä helpottaa myös kesän aikaisia hoitotoimia.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
				—							
				—							

— Milloin mahdollista? — Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- Kohtalainen sorminäppäryys ja toimintakyky

Toiminnan kesto:

1 h ->

Kustannukset:

€ €€ €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Kasvien ja vihannesten siemeniä
- (Valmiita taimia)
- (Kasvilaatikoita)
- Keppi tms. kylvövakojen tekemiseen
- Nimikylttejä

Työohje:

1. Muokkaa ja tasoita maa kunnolla ennen kylvämistä (ohjeita vuosikello-oppaan lopussa).
2. Tee maahan kylvövaot tasaisin välimatkoin vetämällä esimerkiksi kepillä.
3. Kastele vaot ennen kylvöä.
4. Kylvä siemenet vakoihin: isot siemenet yksitellen, pienet esim. siemenpussista karistaen mahdollisimman harvaan. Laita vakojen päihin nimikyltit.
5. Peitä vaot ohuella mullalla ja tiivistä maa kevyesti.
6. Kastele maata tarvittaessa.
7. Kun siemenet ovat itäneet ja taimet ovat helposti käsiteltävän kokoisia, niitä harvennetaan.

Ohjaajalle:

- Harvennus tulee tehdä mahdollisimman varhain, kun taimissa on muutama lehtipari. Taimivälit vaihtelevat kasvilajeittain ja ne mainitaan usein kasvikuvaussissa.
- Viljelylaatikoihin kylväminen tapahtuu samoilla periaatteilla kuin avomaalle kylvökin.

Muuta:

- Kasvimaa: <http://users.jyu.fi/~miamarke/kasvimaa/>

Lähde: <http://puutarha.net/artikkelit/74/kylvoohjeet.htm>

Muokkaa ja tasoita maa

Kylvä siemenet

Perhospuutarha

Perhospuutarha antaa mahdollisuudet moneen: uusien perhoslajien opetteluun, perhosten säilymiseen pihapiirissä sekä niiden kauneudesta nauttimiseen. Perhosten pääsääntöistä ravintoa on kukkien mesi, joten perhosia voidaan houkuttaa pieneenkin puutarhaan ja jopa parvekkeelle istuttamalla sinne muutama erityisesti perhosia houkutteleva kasvi.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
				—								
				—								

— Milloin mahdollista? — Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

Toiminnan kesto:

1 h ->

Kustannukset:

€ €€ €€€

Tarvikkeet:

- Erilaisia kasveja
- Perhoskirjoja tunnistamista varten

Työohje:

- Kasvustoltaan rikas ja monipuolinen puutarha houkuttelee perhosia. Erityisesti kirkkaat värit, tuoksut ja kukkaryhmät houkuttelevat perhosia paikalle ja tarjoavat niille hyvän kasvuympäristön. Myös jotkut rikkaruohot houkuttelevat perhosia.
- Kun kukkaryhmässä on eri aikaan kukkivia mesikasveja, puutarhassa riittää mettä koko kesäksi. Samoja kukkia kannattaa istuttaa samaan kohtaan suurempi ryhmä, jotta perhoset havaitsevat ne paremmin. Vaikka kasvien kukinnot olisivat vaatimattoman näköisiä, ne saattavat olla hyviä mesikukkia perhosille.
- Perhosten mieliksi puutarhassa voi lisäksi käyttää lämpöä varaavia materiaaleja. Luonnonkalliot on hyvä jättää näkyviin. Jos niitä ei ole, myös erilaiset kiveykset sopivat tarkoitukseen.

Ohjaajalle:

- Perhospuutarhan perustamisessa kannattaa hyödyntää puutarhassa jo olemassa olevia kasveja mahdollisimman paljon. Asiakkaiden/toimijoiden kanssa voidaan yhdessä miettiä mitkä kasvit houkuttelevat perhosia ja mitä kasveja tulisi hankkia.
- Kannattaa kysellä esimerkiksi lähiseutujen asukkailta jne. perennoja puutarhaan.

Muuta:

- Kasviopas perhospuutarhan perustamiselle: <http://www.yhteishyva.fi/koti-ja-puutarha/puutarha-ja-kasvit/kasviopas-perhospuutarha/0218010-82176>

Lähde: <http://olotila.yle.fi/piha/luonto/houkuttele-perhosia-pihaan>,
<http://www.tysy.fi/@Bin/117521/Lue+t%C3%A4st%C3%A4+vinkkej%C3%A4+ja+tietoja+perhospuutarhan+perustamiseen.pdf>,
<http://kotiliesi.fi/puutarha/neuvot-vinkit/perhosia-houkutteleva-puutarha>